

Το εκπαιδευτικό λογισμικό και ο ρόλος του δασκάλου στην παιδαγωγικά ορθή χρήση του (Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/29fNPdC>]

Αναμφίβολα, το κατά πόσο η πρόκληση των νέων τεχνολογιών θα μετασχηματιστεί σε επιτυχημένη εκπαιδευτική πρόταση, έγκειται στην ικανότητα του δασκάλου να οργανώνει κατάλληλα το μαθησιακό περιβάλλον, να ανταποκρίνεται στις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των μαθητών του, να υιοθετεί σύγχρονες στρατηγικές και να αξιοποιεί τις ποικίλες ευκαιρίες για προβληματισμό και αναζήτηση της γνώσης, τη στιγμή που αυτές αναδύονται και κατά τη διάρκεια της σχετικά αυτόνομης, βιωματικής και σύνθετης εργασίας των μαθητών μέσα στην τάξη.

Πηγή: dwrean.net

Το να μάθει ένας φιλόλογος, ένας θεολόγος ή ένας δάσκαλος επεξεργαστή κειμένου ή το να χρησιμοποιεί έτοιμα ή ανοιχτά λογισμικά, παιδαγωγικά δεν ωφελεί, αν δεν γνωρίζει και πώς να τα αξιοποιήσει. Αν δεν ξέρει ποια παιδαγωγικά οφέλη θα έχει με τη μία ή την άλλη χρήση, πώς θα κρίνει την εκπαιδευτική αξία των πακέτων εκπαιδευτικού λογισμικού και πώς θα τα αξιοποιήσει για να ξεφύγει από τη δεσμά της παραδοσιακής εμπειρίας, κατασκευάζοντας τα δικά του πολυμεσικά κείμενα σε συνεργασία με τους μαθητές του; Πώς θα αναπτύξει, για παράδειγμα, συνεργασίες με επιστημονικούς φορείς και συναδέλφους του μέσω των δικτύων ή διαφόρων συλλογικών projects[116].

2.4. Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η συμβολή του στη δημιουργία ελκυστικού μαθησιακού περιβάλλοντος

«Με τον όρο εκπαιδευτικό λογισμικό, εννοούμε τις εφαρμογές λογισμικού που χρησιμοποιούνται για την υπολογιστική υποστήριξη της διδασκαλίας και της μάθησης. Το εκπαιδευτικό λογισμικό μπορεί να έχει τις εξής μορφές:

- *Το ειδικά κατασκευασμένο, από εξειδικευμένες εταιρίες ή από πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, λογισμικό και υλικό με σαφή διδακτικό και μαθησιακό σκοπό (για συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο ή για διαθεματικές χρήσεις) που συνήθως είναι σε μορφή CD - DVD και εγκαθίσταται στον υπολογιστή ή βρίσκεται σε κάποιον δικτυακό τόπο και προσπελάζεται μέσω Διαδικτύου.*
- *Το υπάρχον λογισμικό γενικής ή ειδικής χρήσης, όπως για παράδειγμα κειμενογράφοι, βάσεις δεδομένων, προγράμματα επεξεργασίας εικόνων ,λογιστικά φύλλα, εφαρμογές διαδικτύου (π.χ. για δημιουργία blog ή wiki) κλπ. που έχει αναπτυχθεί από εταιρίες λογισμικού ή και από μεμονωμένες ομάδες προγραμματιστών. Το λογισμικό αυτό (που με τη στενή έννοια του όρου δεν μπορεί να θεωρηθεί εκπαιδευτικό), το οποίο κατά κύριο λόγο απευθύνεται σε κατηγορίες χρηστών εκτός εκπαίδευσης, έχει «μεταλλαχθεί» σε επίπεδο χρήσης και χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα ως γνωστικό εργαλείο»[117].*

Η παραγωγή και χρήση πολυμεσικού εκπαιδευτικού λογισμικού για το μάθημα των Θρησκευτικών παρέχει τη δυνατότητα ποσοτικής και ποιοτικής αλληλεπίδρασης των μαθητών με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και μεταξύ τους. Η παιδαγωγικά ορθή αξιοποίηση του εκπαιδευτικού λογισμικού, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την

αναστροφή του αρνητικού κλίματος που καλλιεργείται σε κάποιους μαθητές για το ΜτΘ[118].

Σύμφωνα με τον J. Bruner, ο οποίος προτείνει ως βασική θεωρία για τη μάθηση την «ανακαλυπτική μάθηση», ο εκπαιδευτικός έχει το ρόλο του εμπυχωτή, του διευκολυντή και του καθοδηγητή στη διαδικασία της ανακάλυψης. Ο εποικοδομητισμός του J. Piaget, θεωρεί ότι ο μαθητής δεν μπορεί να αποτελεί απλά έναν υποδοχέα πληροφοριών και γνώσεων αλλά να μαθαίνει σε ένα περιβάλλον πλούσιο σε ποικίλα εξωτερικά ερεθίσματα, το οποίο και να του δίνει τη δυνατότητα να αλληλεπιδρά μαζί του. Συνεπώς τα εκπαιδευτικά λογισμικά και περιβάλλοντα θα πρέπει να υποστηρίζουν την ιδέα της οικοδόμησης της γνώσης, από τον ίδιο τον μαθητή. Επίσης θα πρέπει να ενθαρρύνουν την προσωπική έκφραση των μαθητών και να συνυπολογίζουν το γενικότερο πλαίσιο μέσα στο οποίο λαμβάνουν χώρα οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις των μαθητών. Τα εκπαιδευτικά λογισμικά και περιβάλλοντα δεν θα πρέπει να υποδεικνύουν στους μαθητές τις ορθές απαντήσεις, αλλά αντίθετα να τους αφήνουν να διατυπώνουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Τέλος οφείλουν να διευκολύνουν και να υποστηρίζουν τη διαδικασία της κοινωνικογνωστικής σύγκρουσης, σύμφωνα με την οποία τα ίδια τα γεγονότα ή τα επιχειρήματα των συμμαθητών του, ανατρέπουν τις λανθασμένες αντιλήψεις που ενδεχομένως να έχει ο μαθητής[119].

[Συνεχίζεται]

[116] Αρ. Ράπτης & Αθ. Ράπτη, « Εκπαιδευτική πολιτική και εισαγωγή των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση», στο διαδικτυακό τόπο www.clab.edc.uoc.gr/hy302/texts/patras/Paper_pdf/raptis.pdf (ημερομηνία ανάκτησης 10/9/12).

[117] Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη: Τεύχος 2 α: Κλάδος ΠΕ70 « *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης*», εκδ. ΙΤΥ Πάτρα, Δεκέμβριος 2010, σελ. 27.

[118] Χ. Βασιλόπουλου, όπ.π., σελ.178.

[119] Ν. Μπαλκίτζα, « Σύγχρονες θεωρίες για τη μάθηση με εργαλεία ΤΠΕ», στο διαδικτυακό τόπο <http://users.sch.gr/nikbali>, (ημερομηνία ανάκτησης 20/11/2012) σσ. 1-